

11 Σεπτεμβρίου, 1991

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

SWISTAK JAN,

Ενάγων,

v.

ΤΟΥ ΣΚΑΦΟΥΣ "MARY ROSE" ΥΠΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΗΜΑΙΑ
ΠΟΥ ΤΩΡΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΛΛΙΜΕΝΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΛΙΜΑ-
ΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ

Εναγομένου.

(Αγωγή Ναυτοδικείου Αρ. 167/90).

*Σύμβαση εργοδότησης ναυτικού — Αξίωση για οφειλόμενους μισθούς
και άλλα ωφελήματα — Ανταξίωση εργοδότη για ζημιές που προ-
κλήθηκαν στο σκάφος λόγω ισχυριζόμενης αμέλειας του ενάγοντα.*

Ο ενάγων κίνησε αγωγή εναντίον του εναγόμενου πλοίου με
την οποία ζητούσε πληρωμή οφειλόμενων μισθών και άλλων ωφε- 5
λημάτων και αποζημιώσεις για παράνομη απόλυση. Το εναγόμενο
πλοίο ήγειρε ανταπαίτηση εναντίον του ενάγοντα για ισχυριζόμε-
νες ζημιές που υπέστη σε προσάραξή του στο Governorg's Beach
από ισχυριζόμενη αμέλειά του. Ενώπιον του Δικαστηρίου υπήρ- 10
χαν δύο εκδοχές από τις οποίες το Δικαστήριο θα έπρεπε να κάμει
τα ευρήματά του.

Το Δικαστήριο, αξιολογώντας τη μαρτυρία και την αξιοπιστία
των μαρτύρων, αποφάσισε ότι η εκδοχή του ενάγοντα αποτελούσε 15
αξιόπιστη εικόνα των γεγονότων της υπόθεσης και εξέδωσε από-
φαση υπέρ του, ενώ απέρριψε την ανταπαίτηση.

*Απόφαση υπέρ του ενάγοντα για
ΛΚ1.933,60 με έξοδα. Η ανταπαίτηση
απορρίφθηκε χωρίς έξοδα.*

Αγωγή Ναυτοδικείου.

Αγωγή από τον ενάγοντα για μισθούς και άλλα ωφελή- 20
ματα για τις υπηρεσίες του στο σκάφος Mary Rose καθώς
και έξοδα διαμονής, διατροφής επαναπατριισμού και απο-
ζημιώσεις βάσει του άρθρου 25 (2) του Νόμου 24/63 και
αποζημιώσεις για παράνομη απόλυση.

Α. Γιωρκάτζης, για τον ενάγοντα.

Σ. Πίττας, για το εναγόμενο πλοίο.

Cur. adv. vult.

5 ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη από-
 φαση. Με την αγωγή του αυτή ο Swistak Jan, από την Πο-
 λωνία, αξιολομισθούς και άλλα ωφελήματα για υπηρεσίες
 του στο σκάφος MARY ROSE καθώς και έξοδα διαμονής,
 διατροφής και επαναπατριισμού, όπως επίσης και αποξη-
 10 μιώσεις βάσει του άρθρου 25(2) του Νόμου 45/63 και απο-
 ζημιώσεις για παράνομη απόλυση.

Η απαίτηση του Ενάγοντα, όπως διατυπώνεται στην
 αναφορά του, βασίζεται σε ισχυριζόμενη συμφωνία εργο-
 δότησης του ενάγοντα σαν καπετάνιος επί του σκάφους
 15 από 22.2.1990 μέχρι 21.2.1991 με μηνιαίο μισθό £300.- και
 άλλα ωφελήματα. Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι, επειδή στο
 σκάφος δεν εργοδοτούντο άλλα πρόσωπα εκτός από τον
 ίδιο και τον μηχανικό, ο ίδιος ασκούσε και τα καθήκοντα
 του αξιωματικού, του ναύτη και του σερβιτόρου, για τα
 20 οποία απαιτεί επιπλέον ποσό £300.- σαν συμφωνημένη ή
 εύλογη αμοιβή. Ο Ενάγων ισχυρίζεται περαιτέρω ότι οι
 ιδιοκτήτες του σκάφους χωρίς λογική αιτία δεν του έχουν
 καταβάλει τους οφειλόμενους μισθούς του από τον Απρί-
 λιο 1990 ούτε τα έξοδα διαμονής, διατροφής και επαναπα-
 τρισμού του και απαιτεί τα ως άνω. Ο ενάγων δέχεται
 25 όμως ότι του παρέχεται από τη Ναυτική Εστία της ΣΕΚ
 από τις 3.8.1990 διατροφή έναντι £8.- την ημέρα και από
 τις 13.8.1990 διαμονή πλην ορισμένων μικροποσών τα
 οποία εδαπάνησε ο ίδιος, συμφωνήθηκε δε μεταξύ των συ-
 νηγόρων ότι αν και ο ενάγων έφυγε από την Κύπρο μετά
 30 τις 22.12.1990 οι αξιώσεις του αυτές θα περιορισθούν
 μέχρι την ημερομηνία εκείνη. Επίσης η απαίτηση του ενά-
 γοντα για έξοδα επαναπατριισμού αποσύρθηκε.

Στην απάντησή του το εναγόμενο σκάφος αρνείται την
 απαίτηση του ενάγοντα, δέχεται όμως ότι την 22.2.1990
 35 συνήφθη συμφωνία με τον ενάγοντα για την εργοδότησή

του σαν καπετάνιος στο σκάφος με μισθό £300.- το μήνα μέχρι 22.2.1991 αλλά με 15 μέρες ετήσια άδεια και με εξαμηνιαία δοκιμαστική περίοδο. Το εναγόμενο σκάφος αρνείται ότι ο ενάγων εκτέλεσε οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα εκτός από αυτά του καπετάνιου. Περαιτέρω το εναγόμενο σκάφος ισχυρίζεται ότι περί τις αρχές Ιουλίου 1990 ο ενάγων εκτέλεσε τα καθήκοντά του αμελώς με αποτέλεσμα το σκάφος να προσκρούσει σε ύφαλο και να υποστεί ζημιές, συνεπεία δε αυτού τερματίστηκαν οι υπηρεσίες του ενάγοντα από τις 7.7.1990 αν και ο ενάγων παρέμεινε στο πλοίο μέχρι τις 3.8.1990 χωρίς να παρέχει οποιοσδήποτε υπηρεσίες. Περαιτέρω την 7.7.1990 ο ενάγων υπέγραψε έγγραφο με το οποίο αναγνώριζε ότι του οφείλοντο μόνο τρεις μισθοί, ήτοι £900.- συνολικά και ότι δεν είχε οποιαδήποτε άλλη απαίτηση. Στη συνέχεια κατεβλήθη στον ενάγοντα το ποσό των £465.-, με αποτέλεσμα το εναγόμενο σκάφος να δέχεται ότι οφείλει στον ενάγοντα μόνο το υπόλοιπο των £900.- ήτοι £435.-. Το εναγόμενο σκάφος όμως εγείρει και ανταπαίτηση £2.040.- εναντίον του ενάγοντα για τη ζημιά την οποία ισχυρίζεται ότι προκάλεσε ο ενάγων με την αμελή διεύθυνση του σκάφους ως άνω.

Όσον αφορά τη μαρτυρία του, ο ενάγων είπε ότι φοίτησε για πέντε χρόνια σε ναυτική σχολή στην Πολωνία και είναι ναυτικός για 20 χρόνια - τα τελευταία οκτώ χρόνια σαν καπετάνιος, έχει δε και το ανάλογο δίπλωμα. Η σχέση του με το σκάφος άρχισε το 1988 όταν το έφερε από την Πολωνία όπου αγοράστηκε, και ο ιδιοκτήτης ο Ανδρέας Ονουφρίου, του είπε στη συνέχεια να έρθει να εργαστεί στο σκάφος στην Κύπρο. Πράγματι ο ενάγων ήρθε στην Κύπρο στις 17.2.1990 και ανέλαβε εργασία στο σκάφος που τότε ήταν ψαράδικο αλλά μετά από δύο εβδομάδες αποφασίστηκε να μετατραπεί σε τουριστικό. Η συμφωνία την οποία έκαμε ο ενάγων με τον Ονουφρίου ήταν ότι η εργοδότησή του θα ήταν για ένα χρόνο με ένα μήνα άδεια με απολαβές και μισθό £600.- το μήνα, θα του παρείχετο δε διαμονή στο σκάφος και διατροφή καθώς και ιατρική περίθαλψη και εισιτήριο επιστροφής στην Πολωνία.

Ο ενάγων, εκτός από τα καθήκοντα του καπετάνιου,

εκτελούσε και καθήκοντα αξιωματικού, υπαξιωματικού και μάγειρα λόγω έλλειψης άλλου πληρώματος εκτός του μηχανικού, που ήταν ο Josef Jelenski, επίσης δε ανάλαβε και τις εργασίες της μετατροπής του σκάφους σε τουριστικό, όπως πογιατίσματα και άλλα.

Ο ενάγων πληρώθηκε μόνο £120.- για το Φεβρουάριο και άλλες £600.- αργότερα το Μάιο για το Μάρτιο, δεν έχει δε πληρωθεί άλλους μισθούς και ο Ονουφρίου συνεχώς του έλεγε να περιμένει. Στις 7.7.1990 μετά από μια παρεξήγηση μεταξύ τους συμφώνησαν να φύγει ο ενάγων από το πλοίο αλλά να του πληρωθούν αμέσως οι τρεις οφειλόμενοι μισθοί του καθώς και ένας μήνας άδεια με απολαβές και ένας μήνας μέχρις ότου βρει άλλη δουλειά και το εισιτήριο επιστροφής του στην Πολωνία. Μετά από 2-3 μέρες όμως ο Ονουφρίου αντί να τον πληρώσει του είπε να επιστρέψει στο πλοίο για να συνεχίσει την εργασία του και θα του πλήρωνε όλα τα οφειλόμενα σε λίγες μέρες. Ο ενάγων δέχθηκε και ανάλαβε πάλι καθήκοντα μέχρι την 3.8.1990, έχοντας εν τω μεταξύ πληρώσει £9.- για ξενοδοχείο ως η απόδειξη τεκμ. 1. Στις 3.8.1990 ο Ονουφρίου πάλι έδωσε τον ενάγοντα καθώς και το μηχανικό από το πλοίο μετά που αυτοί έκαναν ενέργειες μέσω του Τμήματος Αλλοδαπών και των Συντεχνιών για να εισπράξουν τους οφειλόμενους μισθούς τους. Από τότε ο Ενάγων διέμεινε καθ' αρχή σε ξενοδοχείο, πληρώνοντας ο ίδιος την πρώτη νύκτα £12.- το οποίο δεν αμφισβητείται, από δε τις 13.8.1990 στη Ναυτική Εστία της ΣΕΚ που του παρέχει επίσης υπό μορφή δανείου £8.- την ημέρα για διατροφή από 3.8.1990. Ο ενάγων πλήρωσε επίσης £21.60 για ιατρική του περίθαλψη ως τα τεκμ. 2 και 3. Ο ενάγων αναφέρθηκε επίσης σε ορισμένα γεγονότα που έγιναν γύρω στις 20.6.1990 όταν το σκάφος είχε πάει για κρουαζιέρα στο Governor's Beach όπου είχε πάει πολλές φορές στο παρελθόν. Την ημέρα εκείνη ο Ονουφρίου ζήτησε να αλλάξει το μέρος ελλιμενισμού του σκάφους και παρά τις προειδοποιήσεις του ενάγοντα ότι υπήρχε κίνδυνος να προσαράξει το σκάφος ο Ονουφρίου επέμενε και μαζί με το μηχανικό πήγε με ένα μικρό σκάφος να μετρήσουν το βάθος του βυθού. Ακολούθως ο μηχανικός επέστρεψε στο

σκάφος και ο Ονουφρίου στο μικρό σκάφος είπε στον Ενάγοντα ότι ο βυθός ήταν 3.5 μέτρα και του έδωσε εντολή να τον ακολουθήσει με το σκάφος. Ο ενάγων τον ακολούθησε παίρνοντας το σκάφος πολύ προσεκτικά αλλά παρά ταύτα το σκάφος προσάραξε χωρίς όμως να πάθει οποιαδήποτε ζημιά όπως διαπίστωσε ο ενάγων που βούτηξε στο βυθό για να διαπιστώσει αν υπήρχαν ζημιές. Τελικά το σκάφος ελευθερώθηκε με την παλίρροια μετά από μερικές ώρες, αν και εν τω μεταξύ είχε έρθει σε βοήθεια του ένα άλλο σκάφος, το Fairway, το οποίο είχε καλέσει ο Ονουφρίου. Ο Ονουφρίου δεν απέδωσε στον ενάγοντα οποιαδήποτε ευθύνη για το περιστατικό γιατί αντελήφθη ότι η ευθύνη ήταν δική του παρά μόνο στις 9.8.1990. Εξάλλου, καμιά ζημιά δεν είχε προκληθεί, η δε ζημιά στην προπέλλα που ισχυρίζεται ο Ονουφρίου ότι υπέστη είχε γίνει πιο πριν, την ημέρα του Κατακλυσμού με ευθύνη του Ονουφρίου σε προσπάθειά του να βαθύνει το βυθό.

Στην αντεξέτασή του ο ενάγων συμφώνησε ότι ο μισθός του σαν καπετάνιος θα ήταν £300.- το μήνα αλλά είπε ότι θα του πληρώνοντο και άλλες £300.- το μήνα για άλλα καθήκοντα που θα αναλάμβανε. Ο ενάγων ανάλαβε όλα τα καθήκοντα καπετάνιου, αξιωματικού, ναύτη και σερβιτόρου ενόσω το σκάφος ήταν αγκυροβολημένο και εγίνοντο οι μετατροπές του από ψαράδικο σε τουριστικό για τις οποίες ο ενάγων εργαζόταν 12-14 ώρες την ημέρα. Το σκάφος ήταν έτοιμο και άρχισε να εργάζεται σαν τουριστικό από τις αρχές Μαΐου, 1990. Ο ενάγων απόρριψε οποιαδήποτε ευθύνη του για το ατύχημα στο Governor's Beach στις 20.6.1990 και απέδωσε την ευθύνη στον Ονουφρίου, ο οποίος επέμενε να προχωρήσει το σκάφος παρά τη συμβουλή του ενάγοντα ότι έπρεπε να προηγηθεί ειδική μελέτη. Συγκεκριμένα ο ενάγων απόρριψε την εισήγηση ότι ο ίδιος προχώρησε πριν συμπληρώσει τη βυθομέτρηση ο Ονουφρίου και πριν ο ενάγων συμβουλευθεί τους χάρτες και τα μηχανήματα βυθομέτρησης, και είπε ότι βασίστηκε στη γνώση του ότι το βύθισμα του σκάφους ήταν 2,5 μέτρα και στο ότι ο Ονουφρίου του είπε ότι το βάθος του βυθού ήταν 3,5 μέτρα. Για το FAIRWAY είπε ότι η βοήθειά του δεν χρειαζόταν και ότι το σκάφος έφυγε με την

παλίρροια. Αναφορικά με την απόλυση του στις 7.7.1990, ο ενάγων είπε ότι αυτή έγινε μετά από ένα καυγά που είχε με τον Ονουφρίου σχετικά με την πλοήγηση του σκάφους αλλά απόρριψε την εισήγηση ότι την ημέρα εκείνη ή πριν ο Ονουφρίου του είπε ότι είχε απαίτηση για £2.040 για τη ζημιά στο Governor's Beach. Τέτοια απαίτηση έγινε για πρώτη φορά την 9.8.1990. Στις 7.7.1990 ο ενάγων υπόγραψε μια συμφωνία το τεκμ. 4Α. Ο ενάγων επίσης αναγνώρισε την επιστολή, τεκμ. 5, από τον Ονουφρίου προς τον ενάγοντα, ημερομηνίας 6.8.1990 με την οποία ο Ονουφρίου τον καθιστά υπεύθυνο για τις ζημιές από την προσάραξη στο Governor's Beach και του ζητά να καταβάλει £1.500.- για τη ρυμούλκηση, £500.- για την προπέλλα και £40.- για το λεωφορείο που μετέφερε τους επιβάτες. Τέλος ο ενάγων απόρριψε την εισήγηση ότι η επιστροφή του στο σκάφος στις 10.7.1990 ήταν απλώς για να μένει και να τρέφεται εκεί ώστε να αποφύγει ο Ονουφρίου τα έξοδα διαμονής και διατροφής του στη ξηρά και επέμενε ότι εργαζόταν κανονικά μέχρι τις 3.8.1990.

Ο άλλος μάρτυρας για τον ενάγοντα ήταν ο μηχανικός του σκάφους επίσης Πολωνός Josef Jelenski, ο οποίος εργοδοτήθηκε στις 20.4.1990. Ο μάρτυρας επιβεβαίωσε ότι ο ενάγων εκτός από καπετάνιος ανάλαβε και όλα τα καθήκοντα από καθαριότητα, μέχρι πογιάτισμα, επιδιορθώσεις κλπ. Αναφορικά με το επεισόδιο στο Governor's Beach ο μάρτυρας επίσης επιβεβαίωσε την εκδοχή του ενάγοντα λέγοντας ότι ο Ονουφρίου επέμενε να αλλάξει σημείο ελλιμενισμού του σκάφους για να πλησιάσει στην παραλία λόγω του ότι υπήρχαν πολλοί επιβάτες. Ο ίδιος πήγε με τον Ονουφρίου στη βάρκα για τη βυθομέτρηση, η οποία έδειξε ότι το ελάχιστο βάθος ήταν 3,5 μέτρα. Παρά ταύτα ο ενάγων αντιτίθετο θεωρώντας επικίνδυνη την προσέγγιση βασιζόμενος στους χάρτες, αλλά τελικά ακολούθησε τις οδηγίες του Ονουφρίου ο οποίος επέμενε. Καθώς προχωρούσε το σκάφος σιγά-σιγά ακολουθώντας τη βάρκα προσάραξε. Στη συνέχεια ο Ονουφρίου, αγνοώντας τη συμβουλή του ενάγοντα να περιμένουν την παλίρροια, προσπάθησε να ελευθερώσει το σκάφος με τη βοήθεια ενός άλλου σκάφους χωρίς όμως αποτέλεσμα, και το σκάφος

τελικά ελευθερώθηκε με την παλίρροια. Ο Ονουφρίου δεν
 απόδωσε οποιαδήποτε ευθύνη στον ενάγοντα ή στο μάρτυ-
 ρα και το επεισόδιο ξεχάστηκε. Ο μάρτυρας αναφέρθηκε
 επίσης στις 7.7.1990 όταν ο Ονουφρίου απόλυσε τον ενά-
 γοντα και είπε επίσης ότι μετά από δύο μέρες ο Ονου- 5
 φρίου, αφού δεν πλήρωσε στον ενάγοντα τους μισθούς
 και το εισητήριο επιστροφής του, είπε στον ενάγοντα να
 επιστρέψει στα καθήκοντά του όπως και έγινε. Στις
 3.8.1990 όμως τόσο ο ενάγων όσο και ο μάρτυρας έφυγαν 10
 από το πλοίο μη έχοντας πληρωθεί τους μισθούς τους.
 Στην αντεξέταση του ο μάρτυρας είπε ότι το σκάφος άρχι-
 σε δουλειά σαν επιβατικό την 1.5.1990 και επέμενε ότι ο
 ενάγων δεν ευθύνετο για την προσάραξη του σκάφους,
 είτε δε ότι η ζημιά στην προπέλλα είχε προκληθεί στον κα-
 τακλυσμό στην εκβάθυνση. Ο μάρτυρας επέμενε επίσης ότι 15
 ο ενάγων ανάλαβε και πάλι τα καθήκοντά του όταν επέ-
 στρεψε στο σκάφος στις 10.7.1990 μέχρι τις 3.8.1990.

Ο Ονουφρίου στη δική του μαρτυρία είπε ότι είναι
 διευθυντής και μέτοχος της πλοιοκτήτριας εταιρείας του 20
 σκάφους και ισχυρίστηκε ότι η εργοδότηση του ενάγοντα
 ήταν επί προσωρινής βάσης σύμφωνα με τους όρους του
 τεκμ. Α για αναγνώριση, το οποίο όμως δεν έγινε τεκμή-
 ριο. Ο Ονουφρίου αναφέρθηκε επίσης στις εργασίες μετα-
 τροπής του σκάφους από ψαράδικο σε τουριστικό και
 είπε ότι η λειτουργία του σαν τουριστικό άρχισε στις 25
 9.6.1990. Στο σκάφος εκτός από τον ενάγοντα και το μη-
 χανικό εργάζοντο στις τουριστικές του εκδρομές ο ίδιος ο
 Ονουφρίου και ένας υπάλληλος του σαν πλήρωμα και
 άλλοι που βοηθούσαν στην κουζίνα και στο σερβίρισμα. 30
 Αναφερόμενος στο επεισόδιο στο Governor's Beach, το
 οποίο τοποθέτησε στις 24.6.1990, ο Ονουφρίου είπε ότι το
 σκάφος θα αγκυροβολούσε στο συνηθισμένο του σημείο
 και έτσι ήσαν οι οδηγίες προς τον ενάγοντα. Ο Ονουφρίου
 βυθομέτρησε την περιοχή μαζί με το μηχανικό από τη 35
 βάρκα και το βάθος ήταν τρία μέτρα εκεί που έγινε το δυ-
 στύχημα, ενώ ο βράχος ήταν σε βάθος δύο μέτρων. Ο ενά-
 γων, που γνώριζε ότι η περιοχή ήταν βραχώδης, δεν χρησι-
 μοποίησε ούτε βυθόμετρο ούτε χάρτη παρά μόνο ξεκίνησε
 με όλη την ταχύτητα προς την ακτή αγνοώντας τις φωνές

του Ονουφρίου με αποτέλεσμα το σκάφος να προσαράξει στο βράχο σε κλάσματα δευτερολέπτου. Ακολούθησαν προσπάθειες να ελευθερωθεί το σκάφος χωρίς αποτέλεσμα, οπότε, αφού αποβιβάστηκαν οι επιβάτες, ο Ονουφρίου κάλεσε κάποιο άλλο σκάφος κάποιου φίλου του σε βοήθεια. Ούτε έτσι όμως μπόρεσε να ελευθερωθεί το σκάφος που τελικά ελευθερώθηκε αργότερα όταν ήρθε η παλιρροία που ανέβασε τα νερά δύο πόδια και το άλλο σκάφος το τράβηξε απλώς για να πέσει στο νερό. Για τη μεταφορά των επιβατών με λεωφορείο ο Ονουφρίου πλήρωσε £40.- ως η απόδειξη τεκμ. 6 ενώ για τη βοήθεια του άλλου σκάφους πλήρωσε £1.500.-. Επίσης, με την προσάραξη έπαθε ζημιά η προπέλλα του σκάφους την οποία αξίωσε επανειλημμένα από τον ενάγοντα να καταβάλει στέλλοντας και το τεκμήριο 5, ημερομηνίας 6.8.1990 αλλά ο ενάγων υπήρξε πάντα αρνητικός.

Οι σχέσεις του Ονουφρίου με τον ενάγοντα επιδεινώθηκαν στις 7.7.1990 μετά από ένα επεισόδιο που έγινε στο σκάφος οπότε και ο Ονουφρίου απόλυσε τον ενάγοντα και τον έστειλε σε ξενοδοχείο υπογράφοντας και το τεκμ. 4Α σαν πιστοποίηση που ζήτησε ο ενάγων για τους τρεις μισθούς που του χρωστούσε και που ανέρχονταν σε £900.

Όσον αφορά τους μισθούς του ενάγοντα, ο Ονουφρίου είπε ότι είχε πληρώσει στον ενάγοντα £120.- για τις μέρες που εργάστηκε το Φεβρουάριο και άλλες £465.- στις 10-11 Ιουλίου. Είχε επίσης πληρώσει άλλες £300.- στον ενάγοντα τον Απρίλιο αλλά επειδή είχε αμφισβητήσει ο ενάγων ότι είχε πάρει τα χρήματα αυτά, ο Ονουφρίου δέχθηκε να θεωρηθεί ότι δεν τα είχε πάρει. Ο Ονουφρίου είπε επίσης ότι από τις 10.7.1990 επέτρεψε στον ενάγοντα να μένει και να τρέφεται στο σκάφος μετά από παράκληση του ίδιου που διαβιβάστηκε στον Ονουφρίου μέσω κάποιου άλλου αφού αυτό συνέφερε στον Ονουφρίου, αλλά ο ίδιος ο Ονουφρίου συνέχισε να εκτελεί τα καθήκοντα του καπετάνιου που είχε αναλάβει στις 7.7.1990. Ακολούθως στις 3.8.1990 όταν ο Ονουφρίου έμαθε ότι ο ενάγων και ο μηχανικός είχαν πάει στην Αστυνομία για το θέμα των μισθών τους, έδωσε τον ενάγοντα από το πλοίο και μαζί

έφυγε και ο μηχανικός.

Αντεξεταζόμενος ο Ονουφρίου δέχθηκε ότι ο ενάγων τον βοήθησε στην προετοιμασία του σκάφους σαν τουριστικό ασχολούμενος και με το πογιάτισμα και με το καθάρισμα και είπε ότι περί τα τέλη Απριλίου 1990 είχαν τελειώσει όλες οι εργασίες στο σκάφος αλλά για κρουαζιέρες δεν ήταν έτοιμο πριν το τέλος Ιουνίου 1990. Οσον αφορά τους μισθούς του ενάγοντα ο Ονουφρίου είπε ότι από αυτούς θα αφαιρείτο η ζημιά που είχε γίνει. Παρουσίασε επίσης το ημερολόγιο του, τεκμ. 9, στο οποίο υπάρχουν σημειώσεις για τις πληρωμές που είχε κάμει στον ενάγοντα αλλά όπως είπε δεν τηρούσε λογιστικά βιβλία για τα έσοδα και έξοδα του σκάφους. Αναφορικά με το επεισόδιο στο Governor's Beach ο Ονουφρίου αρνήθηκε ότι η βυθομέτρηση είχε γίνει λόγω αλλαγής του σημείου ελλιμενισμού του σκάφους και αρνήθηκε ότι ο ενάγων τον προειδοποίησε για τους κινδύνους που υπήρχαν. Ο Ονουφρίου είπε επίσης ότι ο μηχανικός είχε δώσει τις σχετικές πληροφορίες για τη βυθομέτρηση στον ενάγοντα και ο ίδιος δεν γνώριζε τί πληροφορίες δόθηκαν, αν και διαφώνησε ότι ο ενάγων ενήργησε βάσει των οδηγιών του.

Οι άλλοι μάρτυρες για το MARY-ROSE ήταν κυρίως μέλη της οικογένειας και φίλοι του Ονουφρίου. Η μητέρα του Γεωργία είπε ότι μαγείρευε και η αρραβωνιαστικιά του Janet είπε ότι επίσης μαγείρευε, καθάριζε και σέρβιρε στο μπαρ. Η μάρτυρας αυτή είπε επίσης ότι το σκάφος άρχισε τις τουριστικές του εργασίες το Μάιο του 1990. Αναφερόμενη στο επεισόδιο στο Governor's Beach είπε και αυτή ότι ο ενάγων προχώρησε με ταχύτητα (όπως αντελήφθη από το θόρυβο της μηχανής) σε άλλη κατεύθυνση από εκείνη που του είπε ο Ονουφρίου και το σκάφος προσάραξε. Αντεξεταζόμενη είπε ότι ο ενάγων δεν έκαμε καμιά εργασία για τη μετατροπή του σκάφους. Ο Keith Howes, φίλος του Ονουφρίου, ο οποίος σε αντάλλαγμα για δωρεάν ταξίδια με το σκάφος, βοηθούσε ορισμένες φορές σερβίροντας στο μπαρ, στο καθάρισμα και στο δέσιμο του σκάφους, σε σχέση με το επεισόδιο στο Governor's Beach, είπε ότι το σκάφος αύξησε ταχύτητα και προχώρησε προς

την παραλία παρά το ότι ο ίδιος φώναζε στον ενάγοντα να σταματήσει και να βάλει όπισθεν, και το σκάφος προσάραξε στον ύφαλο. Ο ίδιος βούτηξε για να εκτιμήσει την κατάσταση και διαπίστωσε ότι η προπέλλα είχε πάθει ζημιά που δεν υπήρχε πριν. Στη συνέχεια εξήγησε τις προσπάθειες να ελευθερωθεί το σκάφος που τελικά έγινε όταν το τραβήξε το FAIRWAY. Το σημείο που προσάραξε το σκάφος ήταν περίπου 300 γάρδες από το συνηθισμένο σημείο ελλιμενισμού του. Στην αντεξέτασή του ο μάρτυρας απόρριψε την εισήγηση ότι η απελευθέρωση του σκάφους έγινε λόγω της παλίρροιας. Άλλος μάρτυρας για το MARY ROSE ήταν ο Σοφοκλέους, φίλος και συνάδελφος του Ονουφρίου και ιδιοκτήτης του FAIRWAY, ο οποίος αναφέρθηκε κυρίως στην απελευθέρωση του σκάφους.

15 Συγκεκριμένα είπε ότι η επιχείρηση ήταν επικίνδυνη και συμφώνησε £1.500.- σαν αμοιβή του με τον Ονουφρίου, παρουσίασε δε σχετικά και το τιμολόγιο το οποίο εξέδωσε, το τεκμ. 10. Επίσης περιέγραψε τις προσπάθειες απελευθέρωσης του σκάφους που τελικά πέτυχαν. Ο μάρτυρας αναφέρθηκε επίσης στο επεισόδιο που οδήγησε στην απόλυση του ενάγοντα και είπε ότι στη συνέχεια ο Ονουφρίου με μεσολάβηση του Ηρακλέους δέχθηκε να επιστρέψει ο ενάγων στο πλοίο χωρίς όμως να εργάζεται πια εκεί και ο Ονουφρίου ανάλαβε τα καθήκοντα του καπετάνιου.

20 Στην αντεξέταση του ο Σοφοκλέους είπε ότι το τεκμ. 10 το εξέδωσε περίπου ένα μήνα μετά τη ρυμούλκηση του σκάφους, οπότε και το πληρώθηκε και απόρριψε την εισήγηση ότι τη βοήθεια την παρείχε χωρίς πληρωμή αφού επρόκειτο για κάποιο φίλο του και σε αντάλλαγμα ανάλογης βοήθειας που ο Ονουφρίου του είχε παρέχει πριν. Αναφορικά με την παλίρροια, ο μάρτυρας δέχθηκε ότι υπάρχει παλίρροια και ότι την ώρα που ελευθερώθηκε το σκάφος τα νερά ήσαν στο πιο ψηλό τους σημείο, αλλά απόρριψε την εισήγηση ότι η μόνη βοήθεια που παρείχε ο ίδιος ήταν να τραβήξει το σκάφος την ώρα που ήσαν γεμάτα τα νερά.

30 Τέλος μαρτυρία για το MARY ROSE έδωσε ο Ηρακλέους που ήταν καπετάνιος στο FAIRWAY και που επίσης αναφέρθηκε στις προσπάθειες απελευθέρωσης του σκάφους. Επίσης είπε ότι μεσολάβησε λόγω φιλίας με τον ενάγοντα

για να τον ξαναπιάσει στο σκάφος ο Ονουφρίου μετά την απόλυση του και τις διαφορές που είχαν για τους μισθούς. Ο Ονουφρίου τελικά δέχθηκε και είπε στον Ηρακλέους ότι θα τον πιάσει πίσω αλλά με όρους που θα συζητούσε ο ίδιος με τον ενάγοντα. Στη συνέχεια ο ενάγων επέστρεψε αλλά ο μάρτυρας έβλεπε τον Ονουφρίου τον ίδιο να εκτελεί χρέη καπετάνιου όταν το σκάφος έμπαινε και έβγαινε στο λιμάνι. 5

Έχω παρακολουθήσει και εξετάσει με προσοχή τη μαρτυρία που δόθηκε ενώπιό μου και έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η μαρτυρία του ενάγοντα αποτελεί αξιόπιστη εικόνα των γεγονότων της υπόθεσης. Η μαρτυρία του υποστηρίζεται και από τη μαρτυρία του μηχανικού τον οποίο επίσης κρίνω σαν αξιόπιστο μάρτυρα. Δεν μπορώ να πω το ίδιο για την μαρτυρία του Ονουφρίου, η οποία πιστεύω ότι προσαρμόστηκε ανάλογα με το συμφέρον της υπόθεσής του, και το ίδιο ισχύει για τη μαρτυρία της Janet. Αρκεί δε να αναφέρω σε σχέση με τους δύο αυτούς μάρτυρες ότι ενώ ο Ονουφρίου τοποθετεί την έναρξη των κρουαζιέρων του σκάφους στα τέλη Ιουνίου η Janet την τοποθετεί το Μάιο και ότι ενώ ο Ονουφρίου δέχεται ότι ο ενάγων βοήθησε στη μετατροπή του σκάφους σε τουριστικό η Janet λέγει ότι ο ενάγων καμιά τέτοια εργασία δεν έκανε. Ούτε η μαρτυρία του Keith Howes με ικανοποιεί, θεωρώ δε τη μαρτυρία αυτή σαν περιορισμένης αξίας ιδιαίτερα αναφορικά με την προσάραξη στο Governor's Beach. Είναι φανερό ότι ο μάρτυρας δεν είχε γνώση των οδηγιών που δόθηκαν από τον Ονουφρίου στον ενάγοντα κατ' ευθείαν ή μέσω του μηχανικού. Όσον αφορά δε την απελευθέρωση του σκάφους, σημειώνω ότι, ενώ ο ίδιος ο Ονουφρίου δέχθηκε ότι το σκάφος ελευθερώθηκε όταν ήρθε η παλίρροια που ανέβασε τα νερά, ο μάρτυρας επέμενε ότι η απελευθέρωση δεν οφείλετο στην παλίρροια αλλά στο ότι το τράβηξε το FAIRWAY. Αναφέρομαι όμως επίσης στο ότι ο μάρτυρας είπε ότι η προσάραξη έγινε σε απόσταση 300 περίπου βάρδων από το συνηθισμένο σημείο ελλιμενισμού, το οποίο τείνει να υποστηρίξει την εκδοχή του ενάγοντα, σε αντίθεση με εκείνη του Ονουφρίου, ότι το σκάφος θα αγκυροβολούσε σε άλλο σημείο από το 10 15 20 25 30 35

5 συνηθισμένο. Στο Σοφοκλέους δεν θα βασιζόμουν καθό-
 λου και αυτό όχι απλώς λόγω της φανεράς εχθρότητας και
 αντιπάθειας του προς τον ενάγοντα. Σημειώνω μόνο ότι
 δεν με πείθει η μαρτυρία του ότι συμφώνησε εκ των προ-
 10 τέρων με τον Ονουφρίου για £1.500.- αμοιβή, και παρατη-
 ρώ περαιτέρω ότι αν και είπε ότι το τεκμ. 10 το εξέδωσε
 περίπου ένα μήνα μετά τη ρυμούλκηση του σκάφους,
 οπότε και το πληρώθηκε, το ίδιο το τεκμ. 10 φέρει ημερο-
 μηνία έκδοσης 22.6.1990 (και ημερομηνία εξόφλησης
 10 25.7.1990) - ως σημειωθεί δε ότι ο ίδιος ο Ονουφρίου το-
 ποθετεί το επεισόδιο στο Governorg's Beach στις 24.6.1990.
 Αυτό με οδηγεί σε μια άλλη παρατήρηση σε σχέση με την
 αξιοπιστία της όλης μαρτυρίας για το εναγόμενο σκάφος,
 15 ότι δηλαδή δεν το θεωρώ λογικό να είχε ο Ονουφρίου στα
 χέρια του το τεκμ. 10 και να το είχε πληρώσει από τις
 25.7.1990 και να είχε αποστείλει την επιστολή τεκμ. 5
 μόνο στις 6.8.1990 που μάλιστα ήταν μετά και από την εκ-
 δίδωξη του ενάγοντα στις 3.8.1990. Το ίδιο ισχύει για την
 20 ισχυριζόμενη ζημιά στην προπέλλα, για την οποία σημειώ-
 νω μάλιστα ότι καμιά μαρτυρία δεν δόθηκε ότι επιδιορθώ-
 θηκε και ότι τέτοια επιδιόρθωση στοίχισε £500.-, παρά
 μόνο γίνεται απαίτηση για £550.- για τη ζημιά αυτή στο
 τεκμ. 5. Θεωρώ το τεκμ. 5 σαν εκ των υστέρων προσπά-
 25 θεια του Ονουφρίου για τη δημιουργία απαίτησης σαν
 αποτέλεσμα της τελικής ρήξης μεταξύ του Ονουφρίου και
 του ενάγοντα την 3.8.1990. Τέλος για τη μαρτυρία του
 Ηρακλέους παρατηρώ ότι αυτή υποστηρίζει εν μέρει και
 την υπόθεση του ενάγοντα αλλά τη θεωρώ σαν περιορι-
 30 σμένης αξίας ως εκ του περιορισμένου των γεγονότων
 που γνώριζε ο μάρτυρας και των παρατηρήσεών του.

Με την άποψη αυτή της μαρτυρίας βρίσκω ότι η συμ-
 φωνία μεταξύ του ενάγοντα και του εναγομένου σκάφους
 ήταν για εργοδότηση του ενάγοντα σαν καπετάνιος του
 35 σκάφους για ένα χρόνο από 22.2.1990 με ένα μήνα άδεια
 με απολαβές, με διαμονή και διατροφή όπως και έξοδα
 επαναπατρισμού. Η αμοιβή του ενάγοντα θα ήταν £300.-
 το μήνα όπως αποδέχθηκε ο ενάγων και όπως αξιολογώ, βρί-
 σκω δε ότι δεν αποδείχθηκε η απαίτηση για άλλες £330.-
 το μήνα για άλλα καθήκοντα αφού τα άλλα καθήκοντα

που εκτέλεσε ο ενάγων για τη μετατροπή του σκάφους σε τουριστικό και στη συνέχεια στη λειτουργία του έγιναν υπό τις συνθήκες αμοιβαία δεκτά σαν μέρος των κανονικών καθηκόντων του ενάγοντα. Στις 7.7.1990 ο ενάγων και το εναγόμενο σκάφος συμφώνησαν, ως το τεκμ. 4Α, 5 ότι οι υπηρεσίες του ενάγοντα θα τερματιζόνταν με βάση την καταβολή σ' αυτόν τριών μηνιαίων μισθών και ότι ο ενάγων δεν θα είχε οποιαδήποτε άλλη απαίτηση. Αυτό θεωρώ ότι αποτελούσε διευθέτηση των ισχυουσών συμβατικών και άλλων σχέσεων, υποχρεώσεων και απαιτήσεων των μερών ανεξάρτητα από ευθύνη ή από τα ήδη καταβληθέντα ποσά, και ως εκ τούτου το εναγόμενο σκάφος οφείλει στον ενάγοντα £900.- ποσό το οποίο, ουσιαστικά, αποδέχεται. Επίσης ο ενάγων δικαιούται τις £9.- που πλήρωσε για ξενοδοχείο σύμφωνα με το τεκμ. 1 εν αναμονή του επαναπατρισμού του ο οποίος προβλέπεται και στο τεκμ. 10 4Α. Στη συνέχεια βρίσκω ότι ο ενάγων επαναπροσλήφθηκε στις 10.7.1990 σαν καπετάνιος χωρίς όμως συγκεκριμένη συμφωνία, θεωρώ όμως ότι εξυπακουόμενα η πρόσληψη αυτή ήταν επί μηνιαίας βάσης με μισθό £300.- ώστε να 20 υπόκειται σε ανάλογο τερματισμό, και ότι ο ενάγων εκτέλεσε μέχρι τις 3.8.1990 τα καθήκοντα αυτά ανεξάρτητα από το αν και ο ίδιος ο Ονουφρίου συμμετείχε στη λειτουργία του σκάφους. Έτσι όταν στις 3.8.1990 ο Ονουφρίου απόλυσε τον ενάγοντα, χωρίς να αποδειχθεί ότι η 25 απόλυση αυτή ήταν δικαιολογημένη, ο ενάγων edικαιούτο επιπλέον να πληρωθεί μισθό £300.- το μήνα από 10.7.1990 μέχρι 3.9.1990, δηλαδή £550.-. Επιδικάζω επίσης στον ενάγοντα ποσό £200.- το οποίο βρίσκω δίκαιο υπό τις περιστάσεις βάσει του άρθρου 25(2) του Νόμου 45/63 σε σχέση 30 με την παράλειψη άνευ ευλόγου αιτίας να του καταβληθεί δεόντως ο μισθός του από τις 10.7.1990 μέχρι τις 3.8.1990 (δεν θεωρώ ότι υπάρχει θέμα εφαρμογής του άρθρου 25(2) σε σχέση με τους μισθούς μέχρι 7.7.1990 αφού θεωρώ το τεκμ. 4Α σαν καθολική διευθέτηση των εκατέρωθεν υποχρεώσεων μέχρι την ημέρα εκείνη). Επιπλέον, βρίσκω ότι 35 ο ενάγων δικαιούται τα έξοδα τα οποία υπέστη για τη διαμονή και διατροφή του από τις 3.8.1990 όχι όμως μέχρι τον επαναπατρισμό του (ή μάλλον τις 22.12.1990 που περιορίστηκε η σχετική απαίτησή του) αλλά μέχρι ένα λογι- 40

5 κό χρόνο για το σκοπό αυτό που θεωρώ ότι θα ήταν ένας μήνας. Τα έξοδα αυτά ανέρχονται σε £12.- για ξενοδοχείο (το οποίο δεν αμφισβητείται), £22,60 για ιατρική περίθαλψη ως τα τεκμ. 2 και 3, και £8.- ημερησίως για διατροφή (διαμονή του παρείχεται από τη Ναυτική Εστία της ΣΕΚ) από 3.8.1990 μέχρι 3.9.1990 δηλαδή συνολικά £240.-. Ο ενάγων δικαιούται λοιπόν επί της απαίτησής του το συνολικό ποσό των £1.933,60.

10 Όσον αφορά την ανταπαίτηση του εναγόμενου σκάφους, βρίσκω ότι αυτή δεν έχει καθ' οιονδήποτε τρόπο αποδειχθεί, εκτός από το γεγονός ότι εν πάση περιπτώσει θα θεωρούσα ότι η διευθέτηση του τεκμ. 4Α καλύπτει και
15 οποιαδήποτε ενδεχόμενη απαίτηση του εναγόμενου σκάφους αφού μάλιστα καμιά επιφύλαξη για τέτοια απαίτηση δεν γίνεται στο τεκμ. 4Α. Όσον αφορά την ευθύνη για την προσάραξη, από την οποία πηγάζει και η ευθύνη για τις
20 ζημιές, ο ενάγων καμιά ευθύνη δεν φέρει γι' αυτήν αφού, σύμφωνα με τη μαρτυρία του και του μηχανικού την οποία αποδέχθηκα και έχοντας απορρίψει τη σχετική μαρτυρία εκ μέρους του εναγόμενου σκάφους, ο ενάγων είχε
25 προειδοποιήσει τον Ονουφρίου για τους κινδύνους που εξυπάκουε η αλλαγή του σημείου ελλιμενισμού και ενέργησε βάσει των οδηγιών και εντολών του Ονουφρίου και μάλιστα βάσει της πληροφορίας που του δόθηκε από τον
30 Ονουφρίου ότι η βυθομέτρηση έδειξε 3,5 μέτρα βάθος ενώ το σκάφος είχε βύθισμα μόνο 2,5 μέτρα ώστε η κίνηση του να θεωρείτο ασφαλής. Εξάλλου, ο ενάγων ακολουθώντας τη βάρκα στην οποία ήταν ο Ονουφρίου σύμφωνα με τις οδηγίες του Ονουφρίου, οδήγησε το σκάφος με κάθε προσοχή και η προσάραξη δεν οφείλετο καθ' οιονδήποτε τρόπο σε αμελή εκτέλεση των καθηκόντων του που να του αποδίδει ευθύνη. Αλλά εκτός από το ότι δεν απεδείχθη
35 καν η ευθύνη του ενάγοντα για την προσάραξη, ούτε και η ισχυριζόμενη ζημιά αποδείχθηκε. Έχω ήδη σχολιάσει την ισχυριζόμενη ζημιά στην προπέλλα, και όπως βεβαίωσε και ο ίδιος ο ενάγων καμιά ζημιά δεν προκλήθηκε σ' αυτή την ημέρα εκείνη. Επίσης έχω ήδη σχολιάσει την ισχυριζόμενη πληρωμή £1.500.- στο Σοφοκλέους και παρατηρώ περαιτέρω ότι η κλήση σε βοήθεια του FAIRWAY δεν ήταν

λογική υπό τις περιστάσεις αφού όπως ο ενάγων είχε συμβουλευσει και όπως απεδείχθη το σκάφος απελευθερώθηκε με την παλίρροια. Ως εκ τούτου η ανταπαίτηση αποτυγχάνει.

Εκδίδεται απόφαση επί της απαίτησης για £1.933,60 με 5
έξοδα επί της ανάλογης κλίμακας που θα υπολογισθούν
από τον Πρωτοκολλητή.

Η ανταπαίτηση απορρίπτεται αλλά λόγω του ότι η 10
ανταπαίτηση συνεκδικάστηκε με την απαίτηση δεν θα
υπάρχει διαταγή για έξοδα για την ανταπαίτηση.

*Απόφαση για £1.933,60 με έξοδα.
Η ανταπαίτηση απορρίπτεται.*